

<i>Slezská univerzita v Opavě – Filosoficko-přírodovědecká fakulta</i>			
<i>Fyzikální praktikum II – Elektřina a magnetismus</i>			
Jméno:	Ročník, obor:	Vyučující:	Akademický rok: 2021/2022
Spolupracující:	Název úlohy:		Datum měření:
Číslo úlohy: E5	Vlastní indukčnosti cívky		Datum odevzdání:

Teoretický úvod

Zapojíme-li do obvodu, kterým prochází střídavý proud, cívku, indukuje se v cívce napětí a cívka vytváří odpor, který se nazývá indukance a značí se X_L . Induktance roste s frekvencí střídavého proudu. Platí

$$X_L = \omega L ,$$

kde L je vlastní indukčnost cívky a ω úhlová frekvence.

$\omega = 2 \pi f$, kde f je frekvence střídavého proudu.

Cívka má také odpor R , který v obvodu se střídavým proudem nazýváme rezistance.

Impedance obvodu se střídavým proudem $Z = \frac{U}{I}$ je obdobou veličiny odpor v obvodu se stejnosměrným proudem. V našem případě

$$Z = \sqrt{R^2 + \omega^2 L^2}$$

Pak

$$L = \frac{1}{\omega} \sqrt{Z^2 - R^2}$$

L můžeme vypočítat, když známe f a změříme Z a R .

Pro impedanci obvodu se střídavým proudem, v němž je sériově zapojena cívka, rezistor a kondenzátor platí

$$Z = \sqrt{R^2 + \left(\omega L - \frac{1}{\omega C}\right)^2}$$

Proud procházející obvodem závisí na frekvenci. Vyjádříme-li tuto závislost graficky získáme rezonanční křivku. Obvodem bude procházet maximální proud, když bude impedance nejmenší. To nastane pro

$$\omega L - \frac{1}{\omega C} = 0$$

Známe-li C , můžeme vypočítat L .

$$L = \frac{1}{\omega^2 C}$$

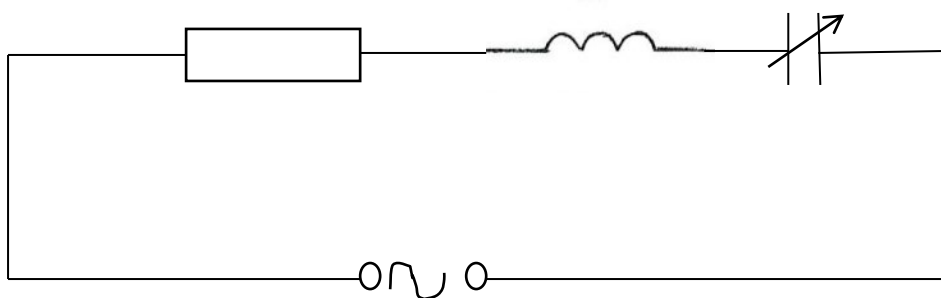
Tabulka 2: Určení impedance obvodu

Číslo měření	U [V]	I [A]	Z [Ω]

Výpočet vlastní indukčnosti L

2. Sestrojení rezonanční křivky a výpočet vlastní indukčnosti

Sestavte elektrický obvod podle schématu.

$$C = 2 \mu\text{F}$$

Tabulka 3: Sestrojení rezonanční křivky

Číslo měření	f [Hz]	I [mA]

Graf 1: Rezonanční křivka

Určení vlastní indukčnosti

$$C = 33 \text{ pF}$$

Tabulka 4: Sestrojení rezonanční křivky

Číslo měření	f [Hz]	I [mA]

Graf 2: Rezonanční křivka

Určení vlastní indukčnosti

$C = 3,3 \text{ pF}$

Tabulka 5: Sestrojení rezonanční křivky

Číslo měření	f [Hz]	I [mA]

Graf 3: Rezonanční křivka

Určení vlastní indukčnosti

Závěr

Změřením impedance a rezistance jsme vlastní indukčnost cívky určili na $L =$

Z rezonanční křivky jsme vlastní indukčnost cívky určili na